

Ne zaman
Sünnet Ehlisin

Ve

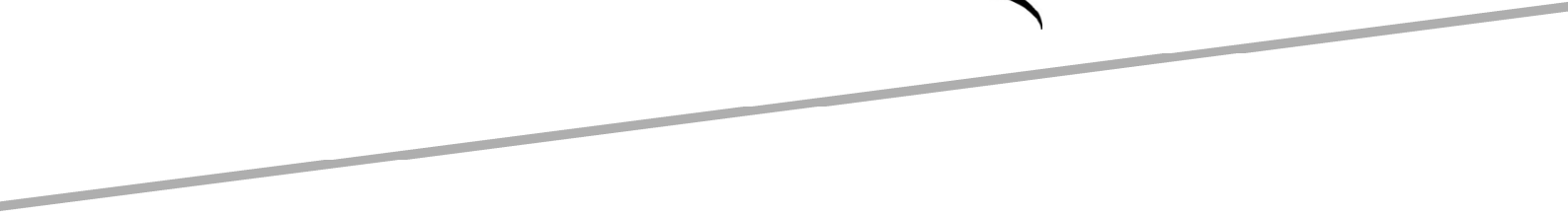
Ne zaman
Bid'atçısın ?

Kitab ve Sünnete
Davet Yayınları

Şeyh Abdulaziz b. Abdullah b. Bâz
Şeyh Muhammed Nasıruddin el-İbâni
Şeyh Muhammed b. Sâlih el-'Useymîn

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

**NE ZAMAN
SÜNNET EHLİSİN
VE
NE ZAMAN
BİD'ATÇISIN?**

**ŞEYH ABDULAZİZ B. ABDULLAH BİN BAZ
ŞEYH MUHAMMES NASIRUDDİN EL-ELBANİ
ŞEYH MUHAMMED B. SALİH EL-'USEYMİN**

KİTAB VE SÜNNETE DAVET YAYINLARI

1435

**NE ZAMAN SÜNNET EHLİSİN
VE
NE ZAMAN BİD'ATÇISIN?**

Şeyh AbdulAziz b. Abdullah bin Baz
Şeyh Muhammes Nasiruddin el-Elbani
Şeyh Muhammed b. Salih el-'Useymin

derleme ve tercüme

Ebu Turab bin AbdurRahman es-Sivasi

tashih ve yayına hazırlama

Ebu Umeyr bin Muhammed et-Turki

irtibat

kitabvesunnet@gmail.com

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

Muhakkak ki hamd Allah'adır. O'na hamdederiz ve O'na istiane ederiz ve O'ndan mağfiret dileriz. Ve nefislerimizin şerlerinden ve kötü amellerimizden Allah'a sığınırız. Allah kime hidayet ederse onu saptıracak yoktur ve kimi de saptırırsa ona hidayet edecek yoktur. Ve Allah'tan başka ilah olmadığına şahadet ederim. O, tektir ve ortağı yoktur. Ve Muhammed'in O'nun kulu ve resûlu olduğuna şahadet ederim.

"Ey iman edenler! Allah'tan, sakınılması gerektiği şekilde sakının ve ancak müslümanlar olarak ölünüz."¹

"Ey insanlar! Sizi bir tek nefisten yaratan ve ondan eşini yaratıp ikisinden bir çok erkekler ve kadınlar türeten Rabbinizden sakının; kendi adına birbirinizden istekte bulunduğunuz Allah'tan ve akrabalık (bağlarını kırmak)tan sakının. Şüphesiz ki Allah, sizin üzerinizde gözetleyicidir."²

¹ Âl-i İmran Suresi, 102. ayet

² Nisa Suresi, 1. ayet

"Ey iman edenler! Allah'tan sakının ve doğru söz söyleyin, ki amellerinizi ıslâh etsin ve günahlarınızı bağışlasın. Her kim Allah'a ve Resûlu'ne itaat ederse, o fevz'ul-azîm (en büyük mükâfat) ile kurtuluşa ermiş olur."^{3,4}

Emmâ ba'du: Muhakkak ki sözün en doğrusu Allah'ın kitabıdır ve yolların en güzeli de Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem)'in yoludur ve işlerin en şerlisi sonradan çıkarılanlardır ve her sonradan çıkarılan bid'attır ve her bid'at dalâlettir ve her dalâlet de ateştedir.

Ve ba'du: Bu çalışmanın konusu "Kişi, ne zaman Ehli Sünnet ve'l-Cemaat Dairesinden Çıkar?" şeklinde özetlenebilir. 9 adet kaynakta geçen metinler tercüme edilerek konu derlenmeye çalışılmıştır. Her bölümde konunun farklı bir noktasına temas edilmeye çalışılmıştır.

Her bölüm başında, o bölümün ihtiva ettiği hususlar kısaca incelenecektir. Umarım okuyucularımıza faydalı olacak bir eser çıkarmak nasip olmuştur.

Ebu Turab bin AbdurRahman es-Sivasi

³ Ahzab Suresi, 70.-71. ayet

⁴ Sözümüze Allah Resûlu (sallallahu aleyhi ve sellem)'den sahih olarak rivayet edilen hacet hutbesi ile başladık. Ebu Davud (2118), Tirmizi (1105) ve İbni Mace (1892)'de tahrir edilmiştir. Senedi sahihtir.

1. BÖLÜM

Bu bölümde özetle "Kişi, bir hata yaptığı zaman, Ehli Sünnet dairesinden ihraç edilir mi?" sorusuna yanıt veriliyor. İmam el-Elbani, bu bölümde, insanın bir beşer olduğunu, ismet sıfatı ile muttasıf olmadığını, hata yapabilecek mahiyette yaratıldığını beyan ediyor.

İmam el-Elbani, samîmi olup da bir ictihada binaen hataya düşen Müslümanları da hemen Selef dairesinden ihraç etmemek gerekir şeklinde bir mesaj vermeye çalışıyor.

Yine bu bölümde "Bid'atları alışkanlık edenlerin ve kasten bid'ata düşenlerin durumu ise daha farklıdır" demek isteniyor. Onların Selef dairesinde kalmaya devam ettiğini söylemek çok güçtür. Demek ki Selef'e tâbi olan bir Müslüman, kasten bid'at işlememelidir. Bid'at işlediğini fark ettiği anda tevbe etmeli ve bid'atı alışkanlık haline getirmemelidir.

İmam el-Elbani burada "hüccetin ikame edilmesi" konusunda da ilginç ve orijinal sözler söylüyor. Bugün "adam bid'at işledi, ona delil sundum ama kabul etmedi;

böylece de bu adam artık Selefiyye'ye mensup değildir" şeklinde yargıda bulunan pek çok insan var. İmam bunlara şöyle demek istiyor: "Hücceti gerçekten ikame edebildin mi? Hücceti ikame ettiğinden nasıl emin olabiliyorsun? Bir paragraf konuşma yaptın diye, hücceti ikame ettiğini mi zannediyorsun? Karşıdaki kişi 'sözlerini anlamadım' diyebilir. Ya da karşıdaki kişi, seni alt edecek başka bir delil sunabilir. Karşıdaki kişinin de delilini sunma hakkı vardır."

Özetle, bu bölümü okuduğumuz zaman, hücceti ikame etme vazifesinin de o kadar basit olmadığını anlıyoruz:

Şeyh Muhammed Nâsıruddîn el-Elbani (rahimehUllahu teâlâ)'ya şöyle soruldu:

"Bir kişi, Ehli Sünnet dairesinden ne zaman çıkar? Ehli Sünnet'in itikadından başka bir itikadı itikad edindiği zaman mı ya da Ehli Sünnet'in itikadına muhalif olan küçük bir şeye düştüğü zaman mı?"

Şeyh el-Elbani'nin cevabı: "Söze başlarken, Allah (azze ve celle)'den, söyleyeceklerimi doğruya muvaffak kılmasını diliyorum. Eski ve yeni âlimlerin çoğu arasında 'Müslüman bir kimse, âlimler nezdinde fûrû olarak adlandırılan hususlarda hata yaptığı zaman mazurdur ama usûlde, akîdede hata yaptığı zaman mazur değildir.' (şeklindeki düşünce) meşhur olmuştur.

Biz itikad ediyoruz ki böyle bir ayrımın öncelikle Şeriat'ta bir delîli yoktur. İkincisi de biz itikad ediyoruz ki Müslümana vacip olan, daima doğru yolu izlemek; asıl veya fûrû veya akîde ya da hükümlere ilişkin olsun, üzerinde insanların ihtilaf ettiği şeylerde her zaman (neyin) hak olduğunu bilmektir.

(Müslüman), üzerinde ihtilaf olunan hususlarda, hakkı bilmek için çabasını ortaya koyarsa ve isabet ederse ona iki ecir vardır; şayet hata ederse de ona bir ecir vardır. Nitekim bu husus, es-Sahîh'te rivayet edilen Allah Resûlu (sallallahu aleyhi ve sellem) hadisinden bilinmektedir:

"Hakim hükmeder, ictihad eder ve sonra isabet ederse ona iki ecir vardır. Hükmeder, ictihad eder ve sonra hata ederse ona bir ecir vardır."⁵

Öncelikle aslolan (delil) budur.

İkincisi: Müslüman, hakkı bilme hususunda hırslı olursa, sonra hata yaparsa -akîdede veya usûlde bile olsa- öncelikle o, muâheze edilemez. Aksine ona, hatasına binaen bir ecir verilir.

⁵ Bunu Buhari rivayet etmiştir. Kitab ve Sünnet'e Bağlılık Kitabı, İctihad Ettiği Zaman İsabet Eden veya Hata Eden Hakimin Ecri Bâbı, 9/108, No: 6805

Müslüman, Allah'ın din eylediği şeylerde Allah (azze ve celle)'nin vechini diler, buna itikad eder ama doğru(yu saptamada) hata ederse, şüphe yok ki Allah (azze ve celle) o Müslümanın hatasını mağfiret eder ve üstelik ona bir ecir verir...

Eğer hakkın ve doğrunun vechini isterse (ama) hata ederse, sırf bir hataya düştü diye veya senin sorunda geçtiği üzere bir bid'ata düştü diye 'O, Ehli Sünnet ve'l-Cemaat'tan değildir' demek caiz olmaz..."

Soru soran diyor ki: "Eğer Ehli Sünnet, bu şahsa ulaşma imkânı bulursa; Ehli Sünnet'in menhecine muhalif olduğu hususlarda ona hücceti ikame ederse; ama (o şahıs) buna rağmen Ehli Sünnet'in üzerinde bulunduğu hakka dönmemekte diretirse; bid'atçı olur mu olmaz mı?"

Şeyh devamla dedi ki: "Bunun cevabı da anlaşılmıştır. Eğer inat ve ısrar ederse bid'atçı olur. Ama eğer 'sizin söylediklerinizin doğruluk ciheti bana aşikar olmadı' derse ve hatta onların dediklerinin aksini ileri sürerse ve kendi rolü ile onları hatalı görürse; bu durumda mesele, onlarla o kişi arasında ihtilafli bir mesele olarak kalır. Bir kimsenin kalben, dili ile beyan ettiği şeyin aksine itikad ederek münafık olduğunu bildiğimize inanmak bize yakışmaz.

Biz, Allah Resûlü (sallAllahu aleyhi ve sellem)'in sahîh hadiste işaret buyurdıkları gibi değiliz:

"Kalbini mi yarıp baktın?"

Müslümanın kılıç darbesi altında kalan o müşrik şunu ilan etmiş ve demişti ki: 'Eşhedu en lâ ilâhe illAllah (Şehadet ederim ki Allah'tan başka ilah yoktur)'. (Sahabi) ona inanmamış ve onu öldürmüştü. Kıssa maruftur. Nebî (aleyhisselam) o sahabiye dedi ki:

"Lâ ilâhe illAllah diyen bir adama ne yaptın sen?"

Sahabi dedi ki: "Ey Allah'ın Resûlu, o (böyle), takiyye yaparak veya ölümden korktuğu için söyledi."

Nebî (sallAllahu aleyhi ve sellem)'in sözü ise şöyle oldu:

"Kalbini mi yarıp baktın?"⁶

Zahiren, bu adamın Kelime-i Tevhîd'i ölümden korktuğu için söylediği hissediliyordu.

Peki Allah'tan başka ilah olmadığına, Muhammed'in Allah Resûlu olduğuna şehadet eden; kavli Kitab, Sunnet ve Selefi Salihin Menheci olan ama bir meselede hata eden, kendisine hüccet ikame edilen Müslümana karşı tavrımız ne olur?

⁶ Buhari ve Muslim tahrir etmiştir

Biz burada tedbirli bir şekilde konuşuruz. Çünkü mücadele eden herkes, ilim üzere olmayabilir. Biz, bir âlim veya daha faziletli âlimler tarafından o kişiye fiilen hüccetin ikame olunduğunu, fakat o kimsenin ikna olmadığını farzederiz. Bu durumda da onun hesabı Allah'a aittir. Bir veya birkaç hatayı pek çok doğruya galip kılmak bize caiz değildir..."⁷

Şeyh (Allah kendisine rahmet etsin) başka bir kayıta şöyle demiştir:

"Bid'atçı öncelikle dinde bid'at ihdas etmeyi alışkanlık eden kişidir. Bir ictihadtan sadır olmasa ve ancak bir hevâdan (olsa) bile, bir bid'at çıkararak kişi buna rağmen bid'atçı olarak adlandırılmaz.

Bu misale yakın en açık örnek: "Bazı hükümlerinde âdil olan zalim hakim' hakkında 'âdil'; aynı şekilde 'bazı hükümlerinde zulme düşen âdil hakim' hakkında da 'zalim' denemez." şeklinde verilebilir.

Bu da 'insana hayır da şerr de galip gelebilir' şeklindeki İslamî fıkıh kaidelerini tekid eder. Bu hakîkati bilirsek, kimin bid'atçı olduğunu da biliriz. Bid'atçı (olmanın) iki şartı vardır:

⁷ "Hidayet ve Nur" serîsi, 734 numaralı kayıt

Birincisi: O kişinin müctehid olmayıp da ancak hevâsına tabi oluyor olması.

İkincisi de: Bu durumun, o kimsenin âdeti ve alışkanlığı olması."⁸

⁸ "Hidayet ve Nur" serîsi, 785 numaralı kayıt

2. BÖLÜM

FIRKA-İ NACİYYE'NİN TEMEL ÖZELLİKLERİ NELERDİR?

Bu bölüm, "Fırka-i Naciye'nin en bariz özellikleri; akîdede, ibadette, ahlakta ve muamelede, üzerinde Nebî (sallAllahu aleyhi ve sellem)'in bulunduğu hâle sımsıkı sarılmaktır." şeklinde özetlenebilir.

Şeyh Muhammed bin Salih el-Useymin (rahimehUllah)'a şöyle soruldu:

"Müslüman, ne zaman Ehli Sünnet ve'l-Cemaat dairesinden çıkar? Fırka-i Naciyye'nin en bariz özellikleri nelerdir? Bu özelliklerde eksiklik bırakmak, insanı Fırka-i Naciyye'den çıkarır mı?"

Şeyhin cevabı: "Fırka-i Naciyye'nin en bariz özellikleri; akîdede, ibadette, ahlakta ve muamelede, Nebî (sallAllahu aleyhi ve sellem)'in üzerinde bulunduğu sımsıkı sarılmaktır. Bu dört hususu, Fırka-i Naciyye'de bariz bir biçimde görürsün:

Akîdede: Onları, Allah'ın ulûhiyeti, rubûbiyeti, isimleri ve sıfatları konusunda, Kitab ve Allah Resûlu (sallAllahu aleyhi ve sellem)'in Sünnet'inin delâlet ettiği halis Tevhîd'e sımsıkı sarılmış olarak bulursun.

İbadetlerde: Bu fırkayı, ibadetlere tam olarak sımsıkı sarılma ve bunların cinsleri/türleri, sıfatları, miktarları, zamanları, mekanları ve sebepleri hususunda Nebî (sallAllahu aleyhi ve sellem)'in ibadetlerde üzerinde bulunduğu uygun olarak tatbik etme noktasında seçkin olarak bulursun. Onların indinde, Allah'ın dîninde bir bid'at ortaya çıkarıldığını göremezsin. Onlar, Allah'a ve Resûlu'ne karşı son derece edeplidirler; Allah'ın izin vermediği herhangi bir ibadeti (dîne) dahil ederek Allah ve Resûlu'nun önüne geçmezler.

Ahlakta: Yine onları, Müslümanların hayrını dileme, göğüs genişliği, gülyüz, güzel konuşma, cömertlik, cesaret ve ahlakın diğer keremli, iyi (nitelikleri) gibi güzel ahlak çerçevesinde diğerlerinden seçkin olarak bulursun.

Muamelede: Onların insanlara doğruluk ve netlik ile davrandıklarını bulursun. Nebî (sallAllahu aleyhi ve sellem) işaret buyuruyor ki:

"Alıcı ve satıcı, birbirlerinden ayrılıncaya dek muhayyerdirler. Eğer doğruyu söyler ve açık olurlarsa

alışverişleri mübarek kılınır. Yok eğer yalan söyler ve gizlerlerse alışverişlerinin bereketi yok olur."⁹

Bu özelliklerde eksiklik bırakmak, kişiyi Fırka-i Naciyye'ye mensub olmaktan çıkarmaz. Fakat herkese, ameline göre dereceler vardır. Tevhid alanında kusurlu olmak, kişiyi Fırka-i Naciyye dairesinden belki çıkarabilir. Örneğin ihlası ihlal etmek gibi.

Bid'atler hususunda da böyledir. Kişi, kendisini Fırka-i Naciyye'ye mensub olmaktan çıkaracak bid'atler getirebilir.

Ahlak ve muamelat meselesine gelince; bunların ihlal edilmesi, derecesini düşürse de kişiyi bu fırkadan (Fırka-i Naciyye'den) çıkarmaz.

Bunun için diyorum ki, Sünnet'e mensub olan Müsülümanlara vacip olan, tek bir ümmet olmaları ve aralarında hizipleşmenin oluşmamasıdır. Biri bir taifeye, öbürü başka bir taifeye, üçüncüsü ise üçüncü bir taifeye bağlanır. Bu suretle aralarında dilleriyle dışlarıyla birbirlerini yerler, birbirlerine düşman olurlar ve ictihadın müsamaha gösterdiği bir ihtilaf nedeniyle birbirlerine buğz ederler.

⁹ Bu hadisi, Buhari tahrir etmiştir. Kitâbu-l Buyû', Alım Satım İşlemleri Kitabı, No: 1013

Herhangi bir taifenin bizzat adını zikretmeme gerek yoktur. Fakat akıllı kişi anlar ve durum ona ayan beyan olur.

Ve diyorum ki, Ehli Sünnet ve'l-Cemaat'e vacip olan, birleşmektir. Hatta nassların muktezasında ihtilaf ettikleri hususlarda kendi anlayışlarına göre ihtilaf etseler bile bu, içinde genişlik bulunan bir durumdur, Allah'a hamd olsun. Önemli olan, kalplerin buluşması ve kelimenin birleşmesidir.

Şüphe yok ki, Müslümanların düşmanları -ister düşmanlıklarını açıkça belli eden düşmanlar olsun, isterse Müslümanlara ve İslam'a dostmuş gibi gözüküp de (aslında) öyle olmayan düşmanlar olsun- Müslümanların bölünüp parçalanmalarını istemektedirler. Vacip olan, Fırka-i Naciyye'nin vasfı olan şu nitelikle temeyyüz etmektir (belirgin, seçkin olmaktır) ki o da tek bir kelime üzere ittifak etmektir."¹⁰

¹⁰ Akîde Fetvaları; 2. Cilt; S. 191

3. BÖLÜM

Hata yapan kişileri tekfir etmek, bid'atçı saymak doğru mudur?

Bu konunun cevabı, bu bölümde verilmektedir.

Şeyh Muhammed Nâsıruddîn el-Elbani (rahimehUllahu teâlâ)'ya şöyle soruldu:

"Kişi Ehli Sünnet'ten ne zaman çıkar? Ehli Sünnet'in itikadı dışında bir itikadı itikad edindiği zaman mı ya da sadece teferruatta olsa bile Ehli Sünnet'in itikadına muhalif olan bir şeye düştüğü zaman mı ona bid'atçı ismi verilebilir?"

Şeyh el-Elbani şöyle cevap vermiştir:

"Derim ki; kişi hakikat ve doğru cihetini ararsa (ama) hata ederse, sırf hataya düştü diye 'Ehl-i Sünnet ve'l-Cemaat'ten değildir' demek, veya soruda geldiği biçimde 'bid'ate düştü demek' caiz olmaz. İlim ehline ilaveten pek çok ilim talibinin de bildiği gibi, âlimlerin çoğu harama düşüyorlar fakat onlar harama kasıtlı mı (düşüyorlar)?!"

Hâşâ.

Onlar bununla günaha mı giriyorlar?

Cevab: Hayır. Bir âlimin, Allah'ın haram kıldığı şeyi bir ictihad ile helal sayma noktasına düşmesi ve bundan ötürü kendisine bir ecir verilmesi arasında ve diğer bir âlimin Sünnet'i amaçlaması ama hata etmek sureti ile kasıtsız olarak bir bid'ate düşmesi arasında fark yoktur. İki arasında bir fark yoktur.

Bunun için şu anda bizzat Ehl-i Sünnet arasında yayılan bu galeyandan şikayetçiyiz. (Şimdilerde) onların arasında, bazı meselelerde Ehl-i Sünnet'e muhalif olduğu zannedilen kimseleri bid'atçı saymak ve onları Ehli Sünnet'ten çıkarmak yaygın olmuştur.

(Halbuki) ilk olarak bunun hata olduğunu söylemeleri, ikinci olarak da onlara Kitab'tan, Sünnet'ten ve Selefi Salihin üzerinde bulunduğu halden hücceti ikame etmeleri kendilerine yeterdi. Eğer fırkalaşarak ve muhalif olarak ayrılığı artırırlarsa bu, asla Ehli Sünnet ve'l-Cemaat'ın âdetinden değildir.

Bunun için, -usulde olsun fur'uda olsun, akîdede olsun fıkhıta olsun- bir meselede hata etmiş olabilecek bir kimsenin, elin tersi ile itilmesi caiz olmaz. (Bu kişinin)

sapık sayılması caiz olmaz. Ona ancak en iyi muamele edilir."

4. BÖLÜM

Selefiler ile Ehli Sünnet ve'l-Cemaat aynı mıdır, yoksa aralarında herhangi bir fark var mıdır? Sorusunun yanıtı bu bölümde veriliyor.

Bu pasajın anafikri "Selefî olmak, Ehli Sünnet'e mensup olmaktır. Ehli Sünnet'e hakkı ile mensup olmak da Selefî olmaktır." şeklinde özetlenebilir.

Şeyh AbdulAziz bin AbdUllah bin Baz (rahimehUllah)'a şöyle sorulmuştur:

"Selef, Ehl-i Sünnet ve'l-Cemaat'tır. Bazı insanlar, Ehl-i Sünnet ve'l-Cemaat'a intisab etmeyi yadırgıyorlar ve diyorlar ki: 'Herkes bunu iddia ediyor.' Fakat en evla olanı, Selef'e intisab etmek değil midir?"¹¹

¹¹ Mütercimim Notu: Soru soran şöyle demek istiyor: "Bazı insanlar, Selef'e intisab etmeyi gereksiz görüyorlar ve diyorlar ki: 'Zaten her fırka, kendi mensuplarının Ehli Sünnet'e bağlı olduğunu iddia ediyor. Hangi fırkaya intisab edersen et, hepsi de Sünnet ehlidir aslında.' Fakat en doğru olan, en evla olan, Selef'e intisab etmektir, değil mi? Selef'e intisab etmek, en doğru ve en evla olan yol değil midir?"

Şeyh AbdulAziz bin AbdUllah bin Baz şöyle cevap vermiştir:

"Selef, Ehl-i Sünnet ve'l-Cemaat'tır. Onlara intisab etmekte beis yoktur, bilakis (bu) haktır. Selef mü'minlerden, Ehl-i Sünnet ve'l-Cemaat'e tâbi olanlar, Sahabeye tâbi olanlar, Allah'a ve Âhîret Gününe iman edenlerdir.

(Hakkı arayan), hak ehline intisab eder; bâtil ehline intisab etmez; doğruluk üzere nefsi ile mücahede eder."

5. BÖLÜM

SÜNNET'E SARILMANIN VE BİD'ATTEN SAKINMANIN VACİB OLUŞU

Selefilerin bid'atlar karşısındaki tutumu nedir ve nasıl olmalıdır? sorusunun yanıtı bu bölümde veriliyor. Ayrıca bu bölümde "Mevlid okutma" efsanesine de geniş yer verilmiş. Mevlid okutmanın hükmü nedir? Mevlid okutmak bid'at mıdır? Neden bid'attır? Bu tür törenler karşısında selefilerin tutumu nedir ve ne olmalıdır? gibi soruların yanıtı aşağıda mevcuttur.

Şeyh AbdulAziz bin AbdUllah bin Baz (rahimehUllah) şöyle demiştir:

"Bizim için dîni kemale erdiren, üzerimize nimeti tamamlayan, bizden din olarak İslam ile razı olan Allah'a hamd olsun. Salat ve selam O (celle celaluhu)'nun kulu olan, Rabbine taate davet eden, sapmalardan, bid'atlardan ve masiyetlerden sakındıran Resûlu'nun üzerine olsun.

Allah (celle celaluhu) O (sallAllahu aleyhi ve sellem)'e, O'nun âline, ashabına, O'nun menheci üzere yürüyene, Din

Gününe kadar O'nun hidayetine ittiba edenlere salat eylesin. Emmâ ba'du:

Allahu Teâlâ'dan yardım isteyerek derim ki:

Allah Resûlu (sallAllahu aleyhi ve sellem)'in veya bir başkasının doğumu nedeniyle tören düzenlemek caiz değildir. Hatta böyle bir şeyi men etmek vacibtir. Çünkü bunlar, dinde ihdas edilmiş bid'atlardandır. Çünkü Allah Resûlu (sallAllahu aleyhi ve sellem) bunu yapmamış; kendisi için veya kendinden önce vefat eden nebîlerden herhangi biri için ya da kızları veya eşleri için ya da akrabalarından biri veya sahabesinden biri için bunu emretmemiştir.

Hulefâ-i Raşidîn, diğer sahabe (Allah'ın rızası hepsinin üzerine olsun), sahabeye ihsan ile tâbi olan tâbiîn ve fazîletli asırlarda şerîatın ve Muhammedî Sünnet'in âlimlerinden hiçbiri bunu yapmamıştır.

Onlar Sünnet'te insanların en âlimi, Allah Resûlu (sallAllahu aleyhi ve sellem)'i sevme ve O'nun şerîatına tâbi olmada kendilerinden sonra gelenlerden daha kâmil idiler. (Bu tören düzenleme işi) hayırlı bir iş olsaydı, onlar bizden önce bunu yapardı.

Biz, tabi olmakla emrolunduk ve bid'at çıkarmaktan nehyolunduk. Bu, İslam dîninin kemâli, Allahu Teâlâ ve

Resûlu (sallAllahu aleyhi ve sellem)'in teşrî kıldığı şey ile bereketlenmek içindir. Ehl-i Sünnet ve'l-Cemaat bunu, Sahabeden ve onlara ihsan ile tâbi olan tâbiînden almıştır.

Nebî (sallAllahu aleyhi ve sellem)'in şöyle buyurduğu sabit olmuştur:

"Kim, bizim bu işimizde, içinde kendisinden olmayan bir şeyi ihdas ederse, o reddolunmuştur."¹²

Müslim'in diğer bir rivayetinde şöyledir:

"Kim, emrimiz üzere olmayan bir amel işlerse, o (amel) reddolunmuştur."¹³

Yine Nebî (sallAllahu aleyhi ve sellem), başka bir hadîsinde şöyle buyurmuştur:

"Size (gereken) benim Sünnet'im ve benden sonraki râşid mehdî halifelerimin Sünnet'idir. Onlara (Sünnet'lere) temessük ediniz ve onlara (Sünnet'lere) azı dişlerinize ısırır (gibi sarılın)ız. Sonradan ihdas olunan işlerden de sakınınız. Şüphesiz ki ihdas olunan her bir şey bid'attır ve her bir bidat dalâlettir."¹⁴

¹² Buhari ve Muslim tahrir etmiştir.

¹³ Muslim tahrir etmiştir. (Kitâbu'l Agdıye, Nakzu'l Ahkâmi'l Bâtüle Bâbı, 2/16, No: 3242)

¹⁴ Sahihdir. Ebu Davud, Tirmizî ve İbn Mace tahrir etmiştir.

Cuma günü hutbesinde şöyle buyuruyordu:

"Emmâ ba'du: Muhakkak ki sözün en doğrusu Allah'ın kitabıdır ve yolların en güzeli de Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem)'in yoludur ve işlerin en şerlisi sonradan çıkarılanlardır ve her sonradan çıkarılan bid'attır ve her bid'at dalâlettir."¹⁵

Bu hadislerde, ne kadar tehlikeli olduklarına dair ümmeti uyarmak, işlenmelerinden ve bunlarla amel etmekten uzak tutmak için bida tihdas etmeye karşı bir uyarı vardır. Bu mânâdaki hadisler pek çoktur.

Allahu Teâlâ buyurmuştur ki:

"Resûl size neyi verdiyse onu alın ve nehyettiğinden sakının."¹⁶

Allah (azze ve celle) buyurmuştur ki:

"Bu itibarla, O'nun emrine muhalefet edenler, onlara bir fitne veya elîm azap isabet etmesinden sakınsınlar."¹⁷

¹⁵ Muslim tahrir etmiştir (Cuma Kitabı, Namaz ve Hutbenin Tahfîfi Bâbı, No: 1435)

¹⁶ Haşr Suresi, 7. ayet

¹⁷ Nur Suresi, 63. ayet

Yine Allahu Teâlâ buyurmuştur ki:

"Andolsun ki, sizin için Allah'ın Resûlu'nde güzel bir örnek vardır, Allah'ı ve ahiret gününü umanlar ve Allah'ı çokça zikredenler için."¹⁸

Yine Allahu Teâlâ buyurmuştur ki:

"Ve sâbikunun evveli Muhacirîn ve Ensar ve ihsan ile onlara tâbi olanlar, Allah onlardan razıdır ve onlar (da) O'ndan razıdır ve onlara altlarından nehirler cereyan eden cennetler hazırladı. İçlerinde ebeden muhalled olacaklar, işte fevzi azîm, bu."¹⁹

Yine Allahu Teâlâ buyurmuştur ki:

"Bugün dininizi kemale erdirdim ve sizin üzerinize nimetimi tamamladım ve sizin için din olarak İslam'a razı oldum."²⁰

Bu âyet açık bir biçimde delâlet etmektedir ki Allah subhânehû ve teâlâ bu ümmet için dînini kemâle erdirmiştir, ve bu ümmete nimetlerini tamamlamıştır.

¹⁸ Ahzab Suresi, 21. ayet

¹⁹ Tevbe Suresi, 100. ayet

²⁰ Maide Suresi, 3. ayet

Nebîsi (sallAllahu aleyhi ve sellem) de apaçık tebliği hakkı ile yapmış; hiçbir şeyi eksik bırakmamış; Allah'ın kendisine teşrî buyurduğu tüm söz ve amelleri ümmetine beyan etmiş; insanların kendisinden sonra ihdas ettikleri ve İslam dînine nisbet ettikleri söz ve amellerin tümünün, bunları uyduranların aleyhine -kasıd iyi olsa bile- reddedilmiş olduğunu izah etmiştir.

Allah Resûlü (sallAllahu aleyhi ve sellem)'in ashabından ve onlardan sonra gelen Selefî Salih'ten, bid'atlara karşı uyarı ve korkutma sabit olmuştur.

Bu böyledir çünkü bid'atlar, dîne ekleme yapmaktır; Allah'ın izin vermediği bir teşrî kılmaktır; dinlerine ilaveler yapan ve dinlerinde Allah'ın izin vermediği bid'atlar ortaya çıkaran Yahudi ve Hristiyanlara mensub Allah düşmanlarına benzemektir.

Çünkü bid'atlara sarılmak, İslam Dîninde kusur görmek ve İslam'ı kemâle ermemekle itham etmektir. Malum olduğu üzere bu davranışta büyük fesad, çirkin münker ve Allah'ın: **"Bugün dîninizi kemâle erdirdim..."** şeklindeki âyeti ile çatışma vardır; Allah Resûlü (sallAllahu aleyhi ve sellem)'in bid'atlardan sakındıran ve bid'atlardan nefret ettiren hadislerine açık muhalefet vardır.

Mevlid münasebeti ile bu gibi törenlerin düzenlenmesinden, Allah (subhânehû ve teâlâ)'nın bu

ümme için dîni kemâle erdirmediği ve Nebî (sallAllahu aleyhi ve sellem)'in ümmete amel edeceği şeyleri hakkıyla tebliğ etmediği anlaşılmaktadır.

Hatta bu müteahhirler²¹ bunların kendilerini Allah'a yaklaştırdığını vehmederek, Allah'ın izin vermediği şeyleri teşrî ettiler. Şüphe yok ki bunda büyük bir tehlike, Allah (subhânehû ve teâlâ)'ya ve Resûlu (sallAllahu aleyhi ve sellem)'e bir itiraz söz konusudur.

Allah (subhânehû ve teâlâ) kulları için dîni kemâle erdirmiş, onlara olan nimetini tamamlamıştır. Resûl (sallAllahu aleyhi ve sellem) de apaçık tebliği tebliğ etmiş, Cennet'e ulaştırıran ve Ateş'ten uzaklaştıran hiçbir yolu bırakmamış, hepsini ümmetine beyan etmiştir.

Nitekim es-Sahîh'te, AbdUllah bin Amr bin Âs (radıyAllahu anhuma)'ın şöyle dediği sabit olmuştur: Allah Resûlu (sallAllahu aleyhi ve sellem) buyurdu ki:

"Kendilerine öğrettiği şeylerin en hayırlısını ümmetine delâlet etmek ve kendilerine öğrettiği şeylerin şer olanlarından onları (ümme) uyarmak, Allah'ın gönderdiği her bir Nebî'nin üzerindeki haktır."²²

²¹ Müteahhirler: Yani sonrakiler, Selef'e mensub olmayanlar

²² Sahih'tir, Muslim tahrir etmiştir

Malum olduğu üzere bizim Nebîmiz (sallAllahu aleyhi ve sellem), nebîlerin en faziletlisi, sonuncusu, belağat ve irşad açısından onların en kâmilidir. Eğer mevlid münasebeti ile tören düzenlemek dînî olsaydı, Allah subhânehû kulları için bundan razı olurdu; Resûl (sallAllahu aleyhi ve sellem), ümmet için bunu beyan ederdi; veya O'nun ashabı (radıyAllahu anhum) bunu yaparlardı. Buna dair bir şey vukû bulmamış ise, bunun hiçbir şekilde İslamî olmadığı bilinmelidir. Bilakis o, Allah Resûlu (sallAllahu aleyhi ve sellem)'in, ümmetini uyardığı uydurma şeylerdendir. Bu durum, yukarıdaki hadislerde geçmişti.

Âlimlerden bir topluluk, zikredilen delillerle ve diğer delillerle amel ederek, mevlidlerin münker oluşunu açıkça bildirmiş ve bunlara karşı uyarmıştır. Şer'î kaideden malum olduğu üzere, helal ve haram kılma hususunda ve insanların nizâ ettiği konularda başvurulacak mercî Allah'ın Kitabı ve Resûlu (sallAllahu aleyhi ve sellem)'in Sünnet'idir. Nitekim Allahu Teâlâ buyurmıştır ki:

"Ey iman edenler! Allah'a itaat edin ve Resûle itaat edin ve sizden olan emir sahiplerine. Eğer bir şeyde anlaşmazlığa düşerseniz, Allah'a ve âhîret gününe inanmışsanız, onu, Allah'a ve Resûle arzedin. Bu hayırdır ve netice itibariyle daha güzeldir."²³

²³ Nisa Suresi, 59. ayet

Yine Allahu Teâlâ buyurmuştur ki:

"Ve bir şeyde ihtilâfa düşerseniz, artık O'nun hükmü Allah'a aittir."²⁴

Mevlid münasebeti ile tören tertib etme konusunu Allah (subhânehû ve teâlâ)'nın Kitab'ına arz ettiğimiz zaman, Kitabın bize getirdiği hususlarda Resûl (sallAllahu aleyhi ve sellem)'e ittibâ etmeyi, Nebî (sallAllahu aleyhi ve sellem)'in nehyettiği şeylerden sakınmayı emrettiğini; Allah subhânehû'nun bu ümmet için dînini kemâle erdirdiğini haber verdiğini görürüz.

Bu tören, Resûl (sallAllahu aleyhi ve sellem)'in getirdiği şeylerden değildir.

Bu nedenle de Allah'ın bizim için kemâle erdirdiği ve hakkında Resûl (sallAllahu aleyhi ve sellem)'e ittibâ etmeyi emrettiği dinden değildir.

Yine aynı şekilde bu durumu Allah Resûlu (sallAllahu aleyhi ve sellem)'in Sünnet'ine arz ettiğimizde, O'nun bunu yapmadığını ve emretmediğini, ashabının da (radıyAllahu anhum) bunu yapmadığını görürüz. Böylece bu (mevlid töreninin) dînî olmadığını, aksine ihdas edilen bid'atlardan

²⁴ Şura Suresi, 10. ayet

bir şey olduğunu, Yahudi ve Hıristiyanlardan ehli kitabın bayramlarına kör bir benzeyiş olduğunu biliriz.

Bu suretle, azıcık bir basîreti olan, hakkı arzulayan, talebinde insafli olan herkes için açıktır ki mevlidlerin tümü, hiçbir şekilde İslamî değildir; aksine bunlar, Allah subhânehû'nun ve Resûlu (sallallahu aleyhi ve sellem)'in bize terk etmemizi emrettiği ve bizi uyardığı, sonradan icat edilmiş bid'atlardandır.

Akıllı kişi, çeşitli yörelerde bunu tertip eden insanların çokluğuna bakarak aldanmamalıdır. Çünkü hak, faillerin çokluğu ile bilinmez²⁵ ancak şer'î delillerle bilinir.

Nitekim Allahu teâlâ, Yahudî ve Hıristiyanlar hakkında buyurmuştur ki:

"Ve dediler ki: 'Yahudi veya Nasrânî (Hıristiyan) olanlardan başkası asla cennete giremez' Bu onların kuruntularıdır. De ki: Eğer sadıklar iseniz burhanınızı getiriniz."²⁶

Yine Allahu teâlâ şöyle buyurmuştur:

²⁵ Mütercimim Notu: Burada demek isteniyor ki: "Bir işi çok sayıda insanın yapması, o işin hak ve doğru olduğunu göstermez."

²⁶ Bakara Sûresi, 111. âyet

"Ve eğer arzdakilerin ekserisine itaat edersen seni Allah yolundan saptırırlar."²⁷

Sonra bu törenlerin ekserîsi, -bid'at olmalarının yanısıra- çoğu zaman ve bazı yörelerde 'kadın erkeğin karışık olması', 'şarkı söylenmesi ve çalgıların kullanılması', 'sarhoşluk verici, uyuşturucu şeylerin içilmesi' ve başka şer unsurları gibi diğer münkerleri de ihtiva etmektedir.

Bu törenlerde, bundan daha ağır olan büyük şirk olan şeyler de vukû bulabilmektedir. (Bu büyük şirke de) Allah Resûlu (sallAllahu aleyhi ve sellem) veya diğer velîler hakkında aşırıya gitmek, O'na dua etmek,²⁸ O'ndan yardım dilemek, O'ndan medet talep etmek, O'nun gaybı bildiğine inanmak ve bunun gibi, failleri tekfir edilen işleri yapmak (sûreti ile düşülmektedir).

Allah Resûlü (sallAllahu aleyhi ve sellem)'in şöyle buyurduğu sahihtir:

"Dinde aşırılıktan sakınınız. Sizden öncekileri ancak, dinde aşırılık helak etti."²⁹

²⁷ En'âm Sûresi, 116. âyet

²⁸ Mütercimim Notu: Bu ifade: 'duayı Allah'a değil de Nebî'ye yapmak' anlamında kullanılmıştır.

²⁹ Nesai tahrir etmiştir, 3057. Hadis, Şeyh el-Elbani Sahihu Suneni Nesai'de hadis için: "Sahihtir" demiştir.

Yine Allah Resûlu (sallAllahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuştur:

"Beni, Nasranilerin (Hıristiyanların) Meryem oğlunu övdüğü gibi övmeyiniz. Ben ancak bir kulum. Allah'ın kulu ve resûlu deyiniz."³⁰

Hayret ve şaşkınlık verici bir durum da, pek çok kişinin bu bid'atçı törenlere iştirak etme hususunda çaba ve gayret göstermesi, bu törenleri savunması, Allah'ın 'topluluk ve cemaatlere katılma' konusunda üzerlerine vacip kıldığı şeylerden geri durmalarıdır. Bu kişiler başlarını kaldırıp da büyük bir münker ortaya koyduklarını görmezler. Şüphe yok ki bu, imanın zayıf ve basîretin az olmasından, günah ve masiyet türlerinin kalplerde çokça birikmiş olmasından kaynaklanmaktadır. Allah'tan bizim için ve diğer Müslümanlar için âfiyet dileriz.

Bunlardan daha garip olanı da şudur ki; onların bazısı, Allah Resûlu (sallAllahu aleyhi ve sellem)'in mevlid (törenin)e geldiğini zannederler. Onlar bu nedenle, Nebî (sallAllahu aleyhi ve sellem)'i selamlamak ve O'na merhaba demek için ayağa kalkarlar. Bu, bâtılın en büyüğü ve cehaletin en çirkinindedir. Şüphesiz ki Allah Resûlu (sallAllahu aleyhi ve sellem), Kıyamet Gününden önce kabrinden çıkmaz, insanların hiçbiri ile buluşmaz, onların

³⁰ Buhari tahrir etmiştir

toplantılarında hazır olmaz. Bilakis O, Kıyamet Gününe kadar kabrinde ikamet eder. O'nun ruhu da, Allahu Teâlâ'nın: **"Sonra siz bunun ardından, muhakkak ki öleceksiniz. Sonra da siz, şüphesiz, kıyamet gününde tekrar diriltileceksiniz."**³¹ şeklinde buyurduğu üzere, Kerâmet yurdunda Rabbinin katında âlây-ı illiyyîndedir.³²

Nebî (sallallahu aleyhi ve sellem) buyurmuştur ki:

"Kıyamet Günü kabrinden çıkanların ilki benim. İlk şefaahat edecek olan ve ilk şefaahat yetkisi verilecek olan da benim."³³

Bu âyet, hadîsi şerif ve bu mânâda gelen (diğer) âyet ve hadislerin hepsi, Nebî (sallallahu aleyhi ve sellem)'in ve diğer ölülerin, kabirlerinden ancak Kıyamet Günü çıkacaklarına delâlet etmektedir. Bu, Müslüman âlimler arasında üzerinde icmâya varılmış olan, aralarında bir nizanın mevcut olmadığı bir husustur.

Her Müslümana gereken: 'Bu işlere karşı dikkatli olmak; Allah'ın haklarında bir delîl indirmediği, cahillerin uydurduğu bid'at ve hurafelerden sakınmaktır'.

³¹ Mu'minûn Sûresi, 15.-16. âyet

³² Âlây-ı illiyyîn: Yükseklerin yükseği

³³ Muslim tahrir etmiştir

Allah Resûlu (sallAllahu aleyhi ve sellem)'e salâtu selam getirmek ise tekarrubun en faziletliyelerinden ve salih amellerdendir.

Nitekim Allah (subhânehû ve teâlâ) şöyle buyurmuştur:

"Muhakkak ki Allah ve melekleri Nebî üzerine salâta bulunurlar. Ey iman edenler, O'nun üzerine salât edin ve selâm verin, teslîmiyyetle."³⁴

Nebî (sallAllahu aleyhi ve sellem) de şöyle buyurmuştur:

"Kim bana bir defa salât getirirse, Allah ona on (salât) getirir."³⁵

Bu, her zaman meşrûdur, her bir namazın sonunda tekit edilmiştir; hatta ilim ehlinin çoğuna göre, her namazın son teşehhüdünde vaciptir; bir çok hadîsin delâlet ettiği üzere ezandan sonra, Nebî (sallAllahu aleyhi ve sellem) anılınca, Cuma günü ve gecesi gibi pek çok durumda da Sünnet-i Müekkede'dir. Bu meseleye yönelik olarak uyarıda bulunmak istediğim hususlar bunlardır. İnşâAllah, Allah'ın (gönüllerini, zihinlerini) açtığı ve basîretlerini nurlandırdığı kimselere bu kâfi olur.

³⁴ Ahzab Sûresi: 56. âyet

³⁵ Muslim, Nesai, Ebu Davud ve Tirmizi tahrir etmiştir

Şüphesiz ki, bu bid'atçı törenlerin, akîdelerine bağlı Allah Resûlu (sallAllahu aleyhi ve sellem)'i seven Müslümanlardan sâdır olması bizi çok üzüyor. Bunu söyleyen kimseye³⁶ deriz ki:

"Eğer Sünnî isen ve Allah Resûlu (sallAllahu aleyhi ve sellem)'e ittibâ ediyor isen; bunu O veya O'nun sahabe-i kiramından ya da sahabelere ihsan ile tâbi olan tâbiînden herhangi birisi yaptı mı? Yoksa bu, yahûdi, nasrâni ve onların tıyneti üzere olan, İslam düşmanlarını körükörüne taklid etmek midir?"

Resûl (sallAllahu aleyhi ve sellem)'i sevmek, doğumu münasebeti ile düzenlenen törenlerle temsil edilmez. Bilakis O'na, emrettiği şeyler hususunda itaat etmek, haber verdiği şeylerde O'nu tasdik etmek, nehyedip sakındırdığı şeylerden kaçınmak, Allah'a sadece teşrî ettiği şekilde ibadet etmek, yine aynı şekilde O'na anılınca, namazlarda ve her munasip vakitte salât getirmek sûreti ile olur.

(Selef/Ehli Sünnet) akîdesi:

~Allah'ın Kitabına ve Resûlu (sallAllahu aleyhi ve sellem)'in Sünnet'ine sarılmak,

³⁶ Mütercimim Notu: Yani 'Mevlid töreni düzenlemek, Allah Resûlu (sallAllahu aleyhi ve sellem)'i sevmenin nişanesidir' şeklinde bir iddia ortaya atan kimseye deriz ki ...

~Resûl (sallAllahu aleyhi ve sellem)'in rehberliği ve O'nun Râşid Halifeleri'nin, onlara ihsan ile tâbi olanların, Selefî Salihin, din ve hidayet ve imamlarının, fıkıh ve fetva ehlinin rehberliği üzere yürümek,

~Allah'ı, O (celle celaluhu)'nun aziz Kitabın söylediği, hakkında nebevî haberlerin geldiği ve Allah Resûlu (sallAllahu aleyhi ve sellem)'in sahabesinin kabul ve teslimiyet ile aldığı, kemâlinin sıfatlarını ve celâlinin na'atlarını isbat etme babında bilmek/tanımak.

~Sıfatları isbat etmek ve sıfatlara iman etmek ve bunları geldiği gibi tahrifsiz, ta'tilsiz, keyfiyetsiz, temsilsiz almak.

~İlim, İman ve takva ehline ve ümmetin Selefî'nin ve imamlarının bu husustaki dercine uygun hareket etmek.

~İmanın aslının ve temelinin: Lâ ilâhe illAllah'a ve Muhammedun Resûlullah'a şehadet etmek olduğuna iman etmek -ki bu, Allah'ın teklîğine iman etmenin aslı ve imanın şubelerinin en efdalidir-,

~ Bu aslın, Müslümanların icmâsı ile ilmi, ameli ve ikrarı (ihtiva ettiğini) kesinlikle bilmek -ki bunun delîli, Allah'a tek olarak, şerîksiz ibadet/kulluk etmenin, Allah'tan başkasına kim ve ne olursa olsun ibadet/kulluk etmekten uzak durmanın vacip olmasıdır. İnsanların ve cinlerin yaratılmasında, resûllerin gönderilmesinde ve kitapların

indirilmesinde hikmet budur. Bu tek Allah için boyun eğme ve muhabbetin kemâlini, itaat ve tazimin kemâlini de kapsar-.

İşte, Allah'ın evvelkilerden ve sonrakilerden kendisinden başka bir dîni kabul etmeyeceği İslam dîni budur. Şüphesiz ki nebîler, İslam dîni üzeredirler. (Nebîler), İslam'a ve tek Allah'a teslim olma hususunu içine alan şeye (dîne) davet için gönderilmişlerdir.

Allah'a ve başkasına teslim olan veya Allah'a ve başkasına dua eden kimse müşrik olmuştur. Allah'a teslim olmayan kimse, Allah'a karşı müstekbir olmuştur. Allahu teâlâ buyurmuştur ki:

"Ve andolsun ki, her ümmete, Allah'a ibadet etmeleri ve tağuttan ictinab etmeleri için bir Resûl gönderdik."³⁷

Onların akîdesi yine aynı şekilde: Muhammedun Resûlullah'a şehadeti tahkîk etme; bid'atları, hurafeleri ve Allah Resûlu (sallAllahu aleyhi ve sellem)'in getirdiği Şerîat'a muhalif olan her şeyi yok etme üzerine kurulmuştur.

Müslümanlar, İslam dininin kemâli (için), Allah'ın ve Resûlu (sallAllahu aleyhi ve sellem)'in teşrî buyurduğu

³⁷ Nahl Sûresi, 36. âyet

hususlar ile zengin kılınması (için), bid'at çıkarmakla değil, ittibâ etmek ile emrolunmuşlardır.

Ehl-i Sünnet ve'l- Cemaat, (bu) dîni, Sahabeden, onlara ihsan ile tâbi olanlardan ve onların menhecini menhec edinenlerden, kabul ile almıştır.

Resûl (sallAllahu aleyhi ve sellem)'in doğumu münasebeti ile tertip edilen törenleri, bu törenlerde mevcut olan taşkınlık veya şirk ya da benzeri hususları men etmek, gayr-ı İslâmî bir amel, veya Allah Resûlu (sallAllahu aleyhi ve sellem)'i hafife almak değildir.

Bilakis bu (törenleri men etmek), Nebî (sallAllahu aleyhi ve sellem)'e itaat etmek ve emrine uymaktır. Çünkü Nebî(sallAllahu aleyhi ve sellem), şöyle buyurmuştur:

"Dinde aşırıktan sakınınız. Sizden öncekileri ancak, dinde aşırılık helak etti."³⁸

Yine buyurmuştur ki:

"Beni, Nasranilerin (Hıristiyanların) Meryem oğlunu övdüğü gibi övmeyiniz. Ben ancak bir kulum. Allah'ın

³⁸Nesai tahrir etmiştir, 3057. Hadis, Şeyh el-Elbani Sahihu Suneni Nesai'de hadis için: "Sahihtir" demiştir.

kulu ve resûlü deyiniz."³⁹

Bizi ve diğer Müslümanları dîninde fıkha ve dîni üzere sebat etmeye muvaffak kılmasını; hepimize Sünnet'e bağlı kalma ve bid'attan sakınma nimeti vermesini Allah'tan dileriz. Şüphesiz ki O, cömerttir ve kerem sahibidir.

Allah, Nebîmiz Muhammed'e, O'nun âline ve ashabına salat eylesin.

³⁹ Buhari tahrir etmiştir

6. BÖLÜM

Bu bölümde: Bir taife, ne zaman 'sapık bir taife' olarak adlandırılır? sorusuna yanıt veriliyor...

Şeyh Muhammed Nâsıruddîn el-Elbani (rahimehUllah)'a şöyle soruldu:

"Bir fırka, ne zaman sapık bir fırka olur?"

Cevap: "Daha önce de geçtiği gibi, cüz'î bir hususta mücerred bir inhiraf olmaz ve ancak bir cemaat, kendisi için hüküm kıldığı (Kitab ve Sünnet dışı) bir menhec üzere kamplaşır, hizipleşirse ve o menhece taassupla bağlanırsa başka."⁴⁰

⁴⁰ "Hidayet ve Nur" serîsi, 734 numaralı kayıt

7. BÖLÜM

Bu bölümde: "Tasavvufun dinde yeri var mıdır?" sorusuna yanıt veriliyor.

Şeyh Muhammed bin Salih el-Useymin (rahimehUllah)'a şöyle sorulmuştur:

"En yalın haliyle, tasavvuf hakkında dînin kavli nedir? Tasavvufu nasıl anlamalıyız? Tasavvuf, Allah'ın kullarına helal kıldığı şeyleri terk etmeksizin dünyada zühd içerisinde olmak; amelin ve niyetin Allahu Teâlâ'ya halis kılınması; Allah'ı çokça zikretmek, O (celle celaluhu)'ya istiğfar etmek ve hamd etmek; aynı zamanda dîne ve tasavvufa bulaşan hurafeleri, bid'atları ve insanı küfre götüren şeyleri (bunlardan Allah'a sığınırız) yok etmek olarak temsil ediliyor."

Şeyh Muhammed bin Salih el-Useymin (rahimehUllah) şöyle cevap vermiştir:

"Bu, uzun ve karmaşık bir sorudur. Bu sorunun içinde sınıflandırılması gereken hususlar vardır. Onları işiten ilim sahipleri, tasavvufu zemmederler; tasavvufçuların, Ehli

Sünnet ve'l-Cemaat'ın dışında bir yolu, hak bir yolmuş gibi isbat etmeyi murad ettiklerini açıklarlar. Şüphesiz ki tasavvufçuların bu tutumu zemmedilmiştir.

Tüm Müslümanlara vacip olan, hem akîdede, hem uzuvlarla işlenen zahir amellerde tek bir taife olmalarıdır. O taife de Selefi salihin, Ehli Sünnet ve'l-Cemaat'ın taifesidir.

Belirli bir tarikat ihdas edip de: 'Ümmetin tarikatı işte budur!' demek, kesinlikle zemmedilecek bir husustur. Çünkü, Allah Resûlu (sallAllahu aleyhi ve sellem)'in Sünnet'ine muhalif olan her bir yol ve her bir yöntem, ne olursa olsun bâtıldır.

Bu taifenin (tasavvufçuların) ihdas ettiği amellere gelince; bu amellere bakılır, eğer Allah Resûlu (sallAllahu aleyhi ve sellem)'in getirdiğine muvafık ise, bu ameller haktır fakat: 'Bunlar Sufilerin tarikatıdır!' veya: 'Bu amelleri Sufiler ortaya koymuştur!' veya: 'Bu amelleri Sufiler tanzim etmiştir!' veya benzeri bir söz söylemek yakışık almaz.

Bilakis: 'Bu ameller, Resûl (sallAllahu aleyhi ve sellem)'in Sünnet'idir ve aynıyla bu taifeye (sufilere) nisbet

edilemez!' demek gerekir. Bu şekilde söylenilince, artık zemmi gerektiren sığata mensup olmaktan düşölür.⁴¹

Dünyada zühd içerisinde olmakla ilgili konuya gelince; şüphesiz ki, Allah (azze ve celle)'nin helal kıldığı şeyleri terk etmeyi içermeyen veya Ahiret'te fayda verecek şeyleri terk etmeyi içermeyen dünyadaki zühd övölmüştür. İnsana yakışan, dünyanın kendisi için Ahiret'e bir vesile olmasıdır. Yoksa kişinin tüm arzu ve gayretinin dünyevî olması değildir. İnsan yalnızca dünyayı murad ederse, hem dünyayı hem de Ahiret'i kaybedebilir. Çünkü Allahu Teâlâ şöyle buyuruyor:

"Kim aceleyi (dünya hayatını) istiyorsa, istediğimize dilediğimizi orada ona acele veririz. Sonra onu cehennem'e koyarız; zemmedilmiş, kovulmuş olarak ona yaslanır. Ve kim âhireti dilerse ve onun için sa'y ile sa'yederse ve o mü'mindir, işte bunların sa'yları meşkûr olur."⁴²

Tasavvuf ehlinin ihdas ettiği zikirlerle ve viridlere gelince; şüphe yok ki bunların, keyfiyeti ile veya vakti ile veya adedi ile ya da sebebi ile Şeriat'a muhalif olanları bid'attır ve sahibi inkâr edilir.

⁴¹ Mütercim'in Notu: Burada "Sünnet'e uygun amelleri Sufilere değil de Allah Resûlu'ne nisbet edenler, doğru söylemiş ve de kınanmaktan kurtulmuş olurlar." denilmek isteniyor.

⁴² İsra Sûresi: 18.-19. âyet

Çünkü, içinde Allah Resûlu (sallAllahu aleyhi ve sellem)'in yapmadığı şeyler uydurulan bir ibadet, ibadet olamaz.

Bir ibadet içinde bid'at oldukça ibadet olamaz. Bir ibadetin, ibadet adını alabilmesi için Allah Resûlu (sallAllahu aleyhi ve sellem)'den rivayet edilmiş olması gerekir.

(Bir amelin, ibadet sayılabilmesi için hakkında) sebebi, cinsi, türü, biçimi, zamanı, mekânı, ölçüsü gibi hususlar hakkında şer'î bir delîlin kaim olması gerekir. Bu hususlara dair bir delil yoksa, şüphesiz ki o bid'at olur, veya içinde bid'at mevcut olur ya da Sünnet'ten uzaklaştığı oranda bid'atımsı olur."⁴³

⁴³ Bknz.: "Nassa Dayalı Eğitim Nuru" Fetvaları: Tevhid ve Akîde

8. BÖLÜM

Bu bölümde, "Bir âlim ictihadında hata yaparsa, veya hatalı ictihad yaparak yanlış bir neticeye varırsa, o âlimi Selefilik dairesinden ihraç etmek doğru mudur?" sorusuna İbni Hacer el-Askalani (rahimehUllah) örneği ile somut bir yanıt veriliyor.

Şeyh Muhammed Nâsıruddîn el-Elbani (rahimehUllah)'a şöyle soruldu:

"İbni Hacer el-Askalâni akîdede, kendisini Ehli Sünnet ve'l-Cemaat dairesinden çıkaracak şekilde bir hata yaptı mı?"

İmam el-Elbâni'nin cevabı:

"Hepimiz biliyoruz ki tüm Âdemoğulları hata yapabilir. Hata yapanların en hayırlıları tövbe edenlerdir. Allah Resûlu (sallAllahu aleyhi ve sellem)'den sonra hiç kimsenin masumiyet sıfatı yoktur. Hakka davet eden bir imamın hata yapmasında şaşılacak bir şey yoktur. O, bir meselede, veya başka iki, üç ya da daha fazla meselede

hata ederse, tevbe ettiği zaman bu durum onu hakka davet ediyor olmaktan çıkarmaz.

Hafız İbni Hacer de, bazı akîdevî meselelerde hata eden İmam Nevevî ve diğerleri gibidir. Bunun bugün denildiği gibi bu durum, onları Ehli Sünnet ve'l-Cemaat'e mensub olmaktan çıkarmaz. (O zaman) Müslüman ne zaman salih olur? Bir Müslümanın, salih olması için, günah ve masiyete düşmeme şartı var mıdır?

Cevap: Hayır. Aksine, kendisinden defalarca ve tekrar tekrar günah ve masiyet vukû bulması insanın tabiatındandır. O halde kul, ne zaman salih olur?

Hayrı şerrine, salahı gölgelerine galip geldiği zaman (kul, salih olur). İlmî meselelerde, -bu ilmî meseleler ister akîdevî olsun ister fikhî olsun farketmez- tamamen böyle söylenir.

Eğer bu âlime sahîh ilim galebe çalıyorsa o, kurtulmuştur. Ama tabi ki fıkihta ya da akîdede bir veya daha çok kusuru olabilir. Bu onu, kendisine galebe çalan sahîh akîde dairesinden çıkarmaz.

Ve İbni Hacer... Onun zellelerini zikretmedim. Zaten bu durum, 'onun yazdıklarından faydalanmayalım; ona rahmet dilemeyelim; onu Kitab ve Sünnet'e bağlı Müslüman âlimler zümresine dahil etmeyelim' anlamına gelmez. Her

insan hata yapar. Hatadan kurtuluş yoktur. Çünkü Allah (azze ve celle), melekleri ve insanı yarattığı zaman, tüm insanların hata yapabilecek karakterde olmalarını takdir etti.

Nebî (aleyhissalâtu vesselam) buyurdu ki -fakat bu hadislerin yanlış anlaşılmalarmaları için dikkat etmek gerekiyor-:

"Âdemoğluna zinadan nasîbi yazılmıştır ve yazılan, ona isabet edecektir, bundan kurtuluş yoktur. Göz zina eder. Gözün zinası bakmaktır. Kulak zina eder. Kulağın zinası dinlemektir. El zina eder. Elin zinası tutmaktır. Ayak zina eder. Ayağın zinası yürümektir. Ferc de tüm bunları tasdik veya tekzib eder."⁴⁴

Bu hadisin şahidi (can damarı, püf noktası) şudur: 'Takdir edilen (yazılan) nasip, Âdemoğluna isabet edecektir ve bundan kurtuluş yoktur.' kısmıdır. Yani: Bundan berî olması mümkün değildir. Niçin? Çünkü o insandır, melik (mülkün sahibi) değildir."

⁴⁴ Muslim tahrir etmiştir.

9. BÖLÜM

Ehli Sünnetin temel nitelikleri, Ehli Sünnet dairesinde kalmanın şartları bu bölümde özetlenmiştir:

Kişi Ne Zaman Ehli Sünnet ve'l-Cemaat Dairesinden Çıkar?⁴⁵

Hamd Allah'ındır; Salat ve Selam, Allah'ın Resûlu'nedir. Ve ba'du:

Bu meseledeki sözün özü şöyledir:

Bid'ata her düşeni bid'atçı olarak adlandırarak dışlayıp defterden silmeyiz. Bilakis o kişi, hakkı araştırıyor ise, hakkı arıyor ise, Selefi Salihin yolu üzere yürüyor ise ama bir ictihad nedeni ile bir meselede hata yapmışsa; onun hatası beyan edilir, bid'atçı olarak nitelenmez, onuru korunur ve Allah (azze ve celle)'nin şu kavli kapsamında mütalaa edilir:

⁴⁵ Bu bölüm AbdUllah el-Asar isimli bir kardeşimizin arapça yayın yapan Selefi bir sitede yayınlanan makalesinin tercümesidir. (Yayıncı)

"Rabbimiz! Eğer unutsak veya hata edersek bizi muâheze buyurma."⁴⁶

Yine bundan maksat şudur: Şüphesiz ki kişi, usûle muvafakat ederek Ehli Sünnet ve'l-Cemaat'ten olur. Kişi, fūrûya dair uygulamada bir iki meselede hata ederse, Ehli Sünnet'ten ayrılmış sayılmaz. "O kişi, şurada hata etti" denir, Sünnet dairesinden çıkarılmaz.

Ama kişi, Cehmiyye, Şia, Eş'ariyye, Mu'tezile ve benzeri diğer bid'at ehlinin usûlünü ikrar ediyorsa, onların dost bildiğini dost ve düşman bildiğini düşman biliyorsa, bu durumda detaya girmeye gerek yoktur, (çünkü) onun hükmü, helak olan sapık fırkaların hükmüdür.

Şeyhulİslam İbni Teymiyye (rahimehUllahu teâlâ) şöyle demiştir:

"İlim ehli ve heva ehli arasındaki fark -öncelikle her birinin kavli farklı farklıdır- şudur: Şüphesiz ki âlim, emrolunan şeyi iyi kasıd ve ictihad ile yapar. Zahirde, mutabık olmasa ve yakîn olmayan bir itikad olsa bile o, 'nezdinde delîli kaim olan şeye itikad eder'. Örneğin hakim, adaletli iki şahidin tasdikine dayanarak hüküm vermekle emrolunmuştur.

⁴⁶ Bakara Sûresi, 286. âyet

Eğer şahidler bâtında olursa (yeterince açık olmazlarsa) hüküm sonucu ya hâkim hata etmiş ya da şahidler yalan söylemiş olurlar. Aynı şekilde müftü de, adaletli ve sağlam haberciyi tasdik etmekle veya zahire ittiba etmekle -adaletli habercinin itikadı ile kendi itikadı mutabık olmasa bile- ve onun delâlet ettiği şeye itikad etmekle emrolunmuştur. Talep olunan itikad, zannı mağlup eden itikaddır.

Kullar, mutabık olmasa bile, bâtında mutabık olmayan bir itikad ile asla emrolunmamış olsalar bile, zannı mağlup eden itikad ile emrolunmuşlardır.⁴⁷

Eğer bir âlim, bir veya iki davada, çelişik iki itikada sahip olursa; bu âlimin maksadı hak ve hakikat ise, Kitab ve hikmetten ittiba etmekle emrolunduğu şeylere ittiba ediyorsa: "Onu bilmemesi nedeniyle mazurdur ve bu bizden kaldırılmış hatadır."⁴⁸

⁴⁷ Mütercimim Notu: Hüküm vermek için sabit delil gerekir. Biz konuyu bilsek ve emin olsak bile, elimizde delil yoksa hüküm veremeyiz. Mahkemelerde, farklı bir şeye şahitlik eden kişinin sözleri hakime ters gelse bilse, o hakim, eldeki delillere göre hareket eder. İç dünyasında, kendi gerçeğini bilir ama hükmü, ortaya konulan delillere göre yapar. Müftü de aynı şekilde hareket eder.

⁴⁸ Mütercimim Notu: Bazen işlerin aslını bilmek mümkün değildir. Sonuçta etten kemikten insanız. İnsan, bilemeyeceği şeyi bilmek ile mükellef değildir. Bu, insanın kaldıramayacağı bir yükür ki Allah da bu yükü kimseye yüklememiştir. Bu durumlarda insan hataya düşebilir. İyi niyete ve ictihada sarılan Müslüman âlim için bu sadece bir hatadır ve de kaldırılmış bir hatadır. Yani böyle bir hata yaptı diye o âlim, Ehli Sünnet dairesinden çıkarılamaz ve dışlanamaz.

Heva/Bid'at ehlinin tutumu ise bambaşkadır. Şüphesiz ki bid'at ehli ancak zanna ve nefislerinin arzusuna uyarlar; kavillerini, çelişki kabul etmeyen bir kesinlikle zanna ve hevaya dayanarak verirler. Aslında kavillerinin kesinliğini de bilmezler. Bâtında ve zahirde, emrolunmadıkları şeylere itikad ederler. Maksat edinilmesini emrolunmadıkları şeyleri maksat edinirler. Emrolunmadıkları bir ictihad ile ictihad ederler. Bilmiyor olmalarını affettirmeyi gerektirecek ictihad ve maksat onlardan sâdır olmaz.

Onlar zalim olmuşlar ve kendilerine gazap olunanlara benzemişlerdir. Veya cahil olmuşlar ve dalâlettekilere benzemişlerdir. Müctehid, salt ilmî ictihad (ile ictihad eder) ki onun amacı, haktan başka bir şey değildir. O, hakkın yoluna girmiştir. Salt hevaya tâbi olana gelince o, hakkı bildiği halde ona karşı inat edendir."⁴⁹

İlim ehlinden bazıları, fûrûya dair hususlardan birine - veya Şâtıbî'nin zikrettiği gibi birkaçına- muhalefet eden kişinin, kendine hüccet ikame edildiği halde muhalefetine devam etmesi ve isyan etmesi halinde bid'atçı sayılması fikrine varmışlardır.

"Çözülme Cinayeti" adlı kayıtda 'Menhec' hakkında yöneltelen sorular arasında Şeyh Ubeyd Cabirî'ye Selefî menhece dair şöyle bir soru yöneltmişti:

⁴⁹ İbn Teymiyye, el-Kavâidun-Nûrâniyye, 151.-152. sayfalar

"Kişi ne zaman Selefî Menhec'ten çıkar -ki o kişinin Selefî olmadığına hükmedilir?"

Şeyh şöyle cevap vermişti:

"İlim ehli bunu beyan etmiş, bu konuyu kitaplarına ve nasihatlerine dahil etmişlerdir. Bunu beyan etmek de onların menheci dahilindedir.

"Şöyle ki bir adam, Ehli Sünnet'in asıllarından bir asıla muhalefet ederse, bu hususta ona hüccet ikame edilirse (ama) o, hakka dönmek için diretirse, işte bu kişi Selefîlik'ten çıkmıştır. Hatta o şahıs, dînin fur'ûsunda bile fer'î bir hususa muhalefet etse, muhalefetine devam etse ve bu konuda isyan etse, şüphesiz ki o kişi de Selefîlik'ten çıkar." şeklinde kavil vermişlerdir.

Şeyhulİslam demiştir ki:

"Yine bilinmelidir ki, dînin asıllarında ve kelamda imamlara intisab edenler kısım kısımdır. Onların kimisi, büyük asıllarda Sünnet'e muhalefet etmişlerdir, kimisi de Sünnet'e ancak ince işlerde muhalefet etmiştir... Bu tür kimseler⁵⁰ bid'at olarak ihdas ettikleri şeyi kendilerini Müslümanların cemaatından ayıracak bir kavil

⁵⁰ Mütercimim Notu: Burada: "Sünnete sadece ince ve anlaşılması güç konularda muhalefet etmiş olan kimseler." denilmek isteniyor.

edinmezlerse, bid'atlarına devam etmezlerse ve isyan boyutuna girmezlerse; yaptıkları şey, hata türündendir.

Allah, bu tür hususlarda mü'minlerin hatalarını bağışlar. Kendine uyanları dost edinip, muhalif olanları düşman ilan eden, Müslümanların cemaatini bölen, rey ve ictihad meselelerinde kendine uymayan muhaliflerini tekfir eden ve fısk ile itham eden, kendine muvafık olmayan muhaliflerinin katlini helal kılan kimselerin durumu bambaşkadır. Bunlar, tefrika ve ihtilaf ehliendirler."⁵¹

Bu mesele hakkında büyük âlimlerimizin söyledikleri ve hâlâ söylüyor oldukları kavillerden toparlayıp söyleyebileceklerim bu kadardır. Allah, vefat eden âlimlerimize rahmet etsin, hayatta olanları korusun. Allahu teâlâ en iyi bilendir.

Kardeşlerimizin öğrenmek istediği, düzeltmek veya eklemek istedikleri bir şey varsa lütfen bizi bundan mahrum bırakmasınlar. Yardım istenecek olan, Allah'tır.

Allah, Muhammed'e, O (sallallahu aleyhi ve sellem)'in âline ve ashabına salatu selam etsin ve onları mübarek kılsın.

⁵¹ 3. Cilt, Sayfa: 348

*Allah'tan başka ilah olmadığına,
Muhammed'in Allah Resûlu olduğuna
şehadet eden; kavli Kitab, Sünnet ve
Selefi Salihin Menheci olan ama bir
meselede hata eden, kendisine hüccet
ikame edilen Müslümana karşı tavrımız
ne olur?*

*Biz burada tedbirlili bir şekilde
konuşuruz. Çünkü mücadele eden
herkes, ilim üzere olmayabilir. Biz, bir
âlim veya daha faziletli âlimler
tarafından o kişiye fiilen hüccetin
ikame olunduğunu, fakat o kimsenin
ikna olmadığını farzederiz. Bu
durumda da onun hesabı Allah'a aittir.
Bir veya birkaç hatayı pek çok doğruya
galip kılmak bize caiz değildir...*

Şeyh Muhammed Nasruddin el-Elbani (rahimehUllah)